

20.4.2017

Yksikön päällikkö

Kaupunginmuseon lausunto Vartioharjun Linnavuorenpuiston siirtolapuutarha-alueen asemakaavaehdotuksesta nro 12435 Vartiokylän (45.ko) kaupunginosissa

HEL 2016-000206 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Linnavuorenpuiston siirtolapuutarha-alueen asemakaavan muutoksesta Vartiokylän (45. ko) ja Mellunkylän (47. ko) kaupunginosissa. Kaupunginmuseo lausuu asiasta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Asemakaavan muutos koskee virkistysaluetta, joka sijaitsee Itäväylän eteläpuolella Linnavuorenpuistossa Vartioharjun teollisuusalueen ja rakenteilla olevan Tankomäen asuntoalueen välisellä alueella. Asemakaava mahdollistaa siirtolapuutarhan toteuttamisen teollisuusalueen reunaan ja itään aukeavalle rinteelle sekä laakson säilymisen yleisessä virkistyskäytössä. Palstat on ryhmitelty siten, että kulttuuriympäristö, 1. maailmansodan linnoituslaitteiden ketju ja nykyinen polkuverkosto säilyvät. Ajoneuvoliikenne siirtolapuutarhalle ohjataan Linnanherrankujan kautta ja pysäköinti on keskitetty kadun päässä olevalle pysäköintialueelle siirtolapuutarhan reunaan.

Alueelle on suunniteltu siirtolapuutarha, jossa on 87 puutarhapalstaa, yhteisrakennus ja 54 autopaikkaa. Noin 200 m²:n kokoiselle palstalle on mahdollisuus rakentaa Helsingin rakennusvalvontaviraston alueelle hyväksymien rakennustapaohjeiden ja tyyppipiirustuksien mukainen siirtolapuutarhamökki. Mökki koostuu kahdesta, yhteensä 25 m² kokoisesta asunto- ja varastomodulistista. Mökkien rakentaminen muuttaa avointa maisemaa merkittäväällä tavalla.

Asemakaava-alueen eteläosan länsipuolella sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) suojaama ensimmäisen maailmansodan aikainen puolustusasema tukikohta V:9 (Vartioharju), jonka Museoviraston muinaisjäännösrekisteri numero on 1000011292. Sen rakennusajankohta on 1915-1918. Kohde sijaitsee nykyisin tiheästä puustosta raivatun tasaisen alueen itäreunalla. Asemista maasto alkaa laskeutua jyrkemmin aseman torjuntasuuntaan itään päin. Kohteessa on pohjois-etelä – suunnassa yhdeksän betonista konekivääri- tai tähystysasemaa. Niiden välillä on ollut yhdyshauta, joka on täytetty. Katetut rakenteet on räjäytetty.

Voimassa olevassa vuoden 2012 asemakaavassa nro 12008 puolustusasema on suojeltu sm-merkinnällä varustetulla kapealla vyöhykkeel-

20.4.2017

Yksikön päällikkö

lä, joka käsittää maastossa näkyvät tuliasemat, niiden välissä olevat peitetyt yhdyshaudat ja niiden ympärille varatun suojavyöhykkeen.

Asemakaavamuutostyön aikana kaupunkisuunnitteluvirasto, kaupunginmuseo ja Museovirasto ovat tehneet tiivistä yhteistyötä puolustusaseman ja siirtolapuutarhan alueiden yhteensovittamiseksi. Siirtolapuutarha-alue tulee asemakaavamuutoksessa aivan kiinni sm-alueeseen ja sm-alue pienenee sen vuoksi eteläpuoliskossaan itäpuolelta. Puolustusaseman länsipuolelle jää leveä lähivirkistysalue, jonka läpi varataan jalankululle alue. Sm-alueen rajaa siirretään hiukan lännemmäksi vastaamaan paremmin todellista tilannetta. Kaikki tulipesäkkeet ja taisteluhaudat jäävät sm-alueelle ja niiden välillä säilyy näköyhteys. Puolustusasema menettää kuitenkin näkymät torjuntasuuntaansa ja täten sen kokonaismerkitys heikkenee. Asemakaavan sm-rajaus ja kaavamääräys ovat neuvottelujen mukainen.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavan muutosehdotukseen.

Lisätiedot

Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: +358 9 310 71552
markku.heikkinen(a)hel.fi

Tiina Merisalo
museonjohtaja

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus